

Александрова Олена Русланівна,
курсант 2-го курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів
превентивної діяльності Одеського
державного університету внутрішніх
справ;

Каранет'янець Святослав Ігорович,
викладач кафедри спеціальної
та фізичної підготовки Одеського
державного університету внутрішніх
справ;

Коломієць Юрій Миколайович,
старший викладач кафедри спеціальної
та фізичної підготовки Одеського
державного університету внутрішніх
справ

ЗАЛУЧЕННЯ КУРСАНТІВ ЗВО СИСТЕМИ МВС ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПОРЯДКУ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

В Україні на теперішній час надзвичайно складна ситуація, в країні ведений воєнний стан. Російська Федерація продовжує ведення повномасштабної агресії проти України. Враховуючи ситуацію в країні, університети МВС продовжують працювати, освітній процес здійснюється дистанційно. Очевидно, що війна Росії проти України це не просто намагання захопити одну країну і зруйнувати життя в ній. Це посягання на свободу українського народу та незалежність української нації. І тому для усіх вільних людей світу важливо, щоб наша країна не залишалась сам на сам в протистоянні з росією. Важливо, щоб кожен народ допомагав. Тому для посилення сил допомоги під час дії воєнного стану для забезпечення охорони публічної безпеки і порядку за наказом МВС України від 24 лютого 2022 року № 164 «Про направлення здобувачів освіти ЗВО МВС до Національної поліції» ректорами закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських було направлено курсантів II–IV курсів, магістрів, ад'юнктів, докторантів ЗВО МВС, а також слухачів післядипломної освіти та первинної професійної підготовки ЗВО МВС у оперативне розпорядження керівників ГУНП для участі в забезпеченні публічної безпеки і порядку.

Поліцейський повинен служити суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Якщо ж розглядати курсанта (який, також є поліцейським) то можна сказати, що курсанти мають інший статус, а це означає що у курсанта інші обов'язки та завдання.

Статус «курсант» надається особам рядового та молодшого начальницького складу органів внутрішніх справ (військовослужбовцям, що не мають звань офіцерського складу), які в установленому порядку зараховані до ЗВО і навчаються за денною (очною) формою навчання з метою здобуття певного освітнього та освітньо-кваліфікаційного рівнів за рахунок коштів державного бюджету [1].

З цього ми розуміємо, що під час перебування на навчанні головна ціль курсанта – це навчання, вивчення нормативно правової бази, здобуття навичок тактико спеціальної та вогневої підготовки. Тобто, це поліцейські рядового складу, які ще здобувають освіту та не можуть виконувати складні завдання, які виконують діючі співробітники. Але курсанти можуть бути направлені в службові відрядження для забезпечення охорони громадського порядку за відповідним наказам керівного складу Національної поліції України або за проханням територіальних підрозділів Національної поліції до ректора університету.

Якщо вводять в дію посилений варіант несення служби, то такий наказ буде розповсюджуватись, як на рядовий, так і на начальницький склад. Під цей варіант несення служби не підпадають лице курсанти, які на момент введення в дію посилений варіанта несення служби не досягли 18-річного віку, та працівників, які не пройшли початкової підготовки.

Залежно від ситуації що склалась на посилене несення служби можуть бути переведені усі працівники органів чи підрозділів системи МВС України, їх частина або окремі структурні підрозділи.

Тому, залежно від обставин за яких було введено даний режим ми можемо поділити осіб, яких було залучено до несення служби на три певні категорії:

- основні сили – це підрозділи патрульної (роти, взводи, групи) поліції та підрозділи поліції громадської безпеки;
- додаткові сили – це стрйові підрозділи поліції Державної служби охорони, оперативний начальницький склад органів і підрозділів внутрішніх справ;

– придатні сили – це частини і підрозділи поліцейських, які приступлять в оперативне розпорядження патрульної служби для посилення перших двох категорій під час ускладнення оперативної обстановки. До них відносять резервні підрозділи МВС, органи внутрішніх справ і особовий склад навчальних закладів МВС України.

Перше про що потрібно пам'ятати поліцейським під час діяльності в умовах воєнного стану це про принципи за якими вони повинні діяти, а саме: принцип законності, комплексного використання сил і засобів, оперативності, постійної готовності сил і засобів до різних ситуацій, маневрування силами та засобами, оперативного управління силами і засобами.

Основною дією поліцейських під час воєнного стану є сприяння усунення загрози, допомога з ліквідацією тяжких наслідків, нормалізація обстановки що склалась, відновлення правопорядку та конституційних прав і свобод громадян і юридичних осіб, створення нормальних умов для функціонування органів державної влади, місцевого самоврядування, інших інститутів громадянського суспільства, підтримки публічної безпеки та порядку [2, с. 54].

Поліція працює єдиним механізмом з іншими правоохоронними органами, щоб протидіяти будь-яким спробам дестабілізувати ситуацію в країні. Під час воєнного стану правоохоронні органи працюють в посиленому режимі, ситуаційні центри переведено на посилений варіант несення служби. Цілодобово здійснюється збір та узагальнення інформації. Поліція забезпечує патрулювання вулиць, перевірку документів у підозрілих осіб, а в разі потреби має право проводити огляд речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян. А також під час воєнного стану в Україні поліцейські зобов'язані здійснювати перевірку магазинів, щодо заборонени торгівлі зброєю, сильнодіючими хімічними та отруйними речовинами, а також алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі. Крім того поліція також здійснює перевірку магазинів на продаж гуманітарної допомоги, яку категорично заборонено продавати.

Також, в умовах воєнного стану в Україні був запроваджений особливий безпековий режим. В країні діє комендантська година й встановлені блокпости, де транспортні засобами пропускають представники тероборони, нацгвардійці та офіцери поліції. Силовики здійснюють перевірку документів водіїв та пасажирів.

Верховною Радою прийняти законопроект № 7147 з метою оптимізації діяльності поліції, у тому числі під час дії режиму воєнного стану.

Законопроектом № 7147 доповнено статтю 23 Закону України «Про Національну поліцію» новими пунктами та наділено поліцію повноваженнями, необхідними для виконання покладених на неї завдань, у тому числі в умовах воєнного стану. Зокрема, доповнення стосуються питань взаємодії органів і підрозділів Національної поліції з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними особами державної форми власності, у тому числі щодо військовополонених, забезпечення конвоювання та утримання затриманих осіб, розмінування та допуску поліцейських до проведення спеціальних вибухотехнічних робіт, а також представництва в Міжнародній організації кримінальної поліції – Інтерполі.

Крім того, передбачені Законопроектом № 7147 зміни також спрямовані на врегулювання питання збирання біометричних даних осіб, у тому числі шляхом дактилоскопіювання, а також розширення переліку підстав для зупинки поліцейським транспортного засобу та його перевірки, а також перевірки водія та пасажирів [3].

Отже, наші захисники та захисниці ЗВО системи МВС героїчно боронять рідну землю від російського окупанта. Головним завданням їхнім є допомога ГУНП в забезпеченні та підтримці охорони безпеки громадян та публічного порядку на вулицях рідного міста. А також, правоохоронні органи України працюють у цілодобовому режимі, і здійснюють обмін інформацією та координацію з Генеральним штабом Збройних сил України, Службою безпеки України, Службою зовнішньої розвідки України, головним управлінням розвідки Міністерства оборони, Управління державної охорони та Держспецзв'язку.

Відзначається, що особовий склад підрозділів МВС перевели в посилений режим несення служби.

Під час дії воєнного стану МВС та підпорядковані йому структури здійснюють свої безпосередні повноваження. Зокрема, структури будуть в межах своєї компетенції брати участь у впровадженні та здійсненні заходів правового режиму воєнного стану, відповідно до вимог чинного законодавства.

Список використаних джерел

1. Про Положення про проходження військової служби (навчання) курсантами вищих військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти)

Служби безпеки України : Указ Президента України від 9 жовт. 2019 р. № 739/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/739/2019#Text>.

2. Поліцейська діяльність в Україні: адміністративно-правовий аспект : монографія. Харків ; Дніпропетр. : Панов, 2015. 316 с.

3. Проект Закону про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» від 13 берез 2022 р. № 7147. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/39210>.

Базір Вікторія Богданівна,

здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 2 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри
теорії держави та права Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент

Кривицький Ю. В.

ЗАСОБИ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ КУРСАНТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Абітурієнти, поповнюючи ряди курсантів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, мають бути готові до дотримання внутрішньої дисципліни та розпорядку дня у своєму майбутньому закладі найближчі три – чотири роки. До закладів зі специфічними умовами навчання належать такі заклади, які здійснюють підготовку фахівців саме для правоохоронних органів – Служби безпеки України, податкової, поліції тощо. До такого виду освітніх закладів належить і Національна академія внутрішніх справ (далі – НАВС, академія), яка має свої відділення по всій території України. Саме тут готують спеціалістів вищого профілю, які потім будуть працювати на благо суспільства та держави. Тому особливу увагу приділяють правовому вихованню курсантів уже з перших днів їх навчання, оскільки вони є майбутніми охоронцями права та порядку.